

V Bruseli 23. februára 2022
(OR. fr)

**Medziinštitucionálny spis:
2021/0428(COD)**

**6222/1/22
REV 1**

**JAI 180
FRONT 63
MIGR 47
COVID-19 42
SAN 89
TRANS 79
CODEC 150
COMIX 72**

POZNÁMKA

Od:	Predsedníctvo
Komu:	Rada
Predmet:	Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2016/399, ktorým sa ustanovuje kódex Únie o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice – diskusia o smerovaní

Komisia 14. decembra 2021 predložila návrh nariadenia, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2016/399, ktorým sa ustanovuje kódex Únie o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice. Cieľom tohto návrhu je reagovať na výzvy týkajúce sa inštrumentalizácie migračných tokov, vyvodit' ponaučenia z pandémie kodifikáciou a vymedzením opatrení obmedzujúcich cestovanie do európskeho priestoru, a takisto revidovať rámec pre kontroly na vnútorných hraniciach a lepšie predchádzať neoprávnenému pohybu.

Po prezentácii za slovinského predsedníctva, ktorá sa uskutočnila 14. decembra 2021, sa prvé preskúmanie znenia ukončilo 26. januára. Predsedníctvo 24. februára predložilo prvý návrh kompromisného znenia časti textu, ktorá sa práve skúma po technickej stránke. Tento návrh zodpovedá prvým trom zo štyroch bodov na rokovanie, ktoré sú uvedené ďalej v texte. V marci sa návrh doplní kompromisným znením celého textu.

Predsedníctvo zdôrazňuje, že posilnenie kontroly na našich spoločných vonkajších hraniciach je prvotnou podmienkou fungovania priestoru bez kontrol na vnútorných hraniciach. Spolu s reformami, ktoré už boli prijaté (posilnenie agentúry Frontex, reforma informačných systémov a interoperabilita), o ktorých sa rokujú (kódex policajnej spolupráce, prümický mechanizmus, pakt o azyle a migrácii), alebo ktoré sú v procese prijímania (schengenský hodnotiaci mechanizmus), poskytne revízia Kódexu schengenských hraníc členským štátom modernizované nástroje na to, aby dokázali lepšie reagovať na zdravotné, migračné a bezpečnostné riziká. Majúc na pamäti uvedené skutočnosti si predsedníctvo želá pokračovať v skúmaní návrhu Komisie s tým cieľom, že by sa na júnovom zasadnutí Rady SVV podľa možnosti prijalo všeobecné smerovanie.

Na tento účel predsedníctvo vyzýva ministrov, aby vyjadrili svoje názory na nasledujúce body, najmä na body na rokovanie uvedené tučným písmom.

Inštrumentalizácia migrácie a hraničný dozor

V návrhu Komisie sa vymedzuje inštrumentalizácia migrácie (článok 2), čoho cieľom je prispôsobiť legislatívny rámec takýmto situáciám a v tejto súvislosti zlepšiť hraničný dozor (články 5 a 13). Členským štátom, ktoré čelia takýmto situáciám, sa tým poskytne možnosť zatvoriť hraničné priechody (článok 5), ako aj prostriedky na lepšiu prevenciu alebo odhaľovanie neoprávneného prekračovania hraníc (článok 13).

Pri rokovaní sa diskutovalo o dvoch hlavných témach, ktoré sa zohľadnili v kompromisnom znení návrhu:

- Prvá téma sa týka zainteresovaných strán, ktoré je potrebné vziať do úvahy pri vymedzení inštrumentalizácie: zdá sa, že je užitočné mať na pamäti hypotézu inštrumentalizácie neštátnymi zainteresovanými stranami, aby sa zohľadnila realita javu, ktorý sa môže vyvíjať, a zároveň ho odlíšiť od organizovanej trestnej činnosti.

- Druhá téma sa týka prostriedkov, ktorými členské štáty disponujú pri riešení týchto situácií: viaceré členské štáty si želajú, aby nové ustanovenia kódexu boli explicitnejšie, pokiaľ ide o prostriedky dozoru na vonkajších hraniciach (článok 13). Výber prostriedkov nasadených na vonkajších hraniciach je záležitosťou zvrchovanosti členských štátov a poslaním Kódexu schengenských hraníc nie je vyčerpávajúcim spôsobom vymenovať tieto prostriedky. Niekoľko členských štátov však napriek tomu trvalo na tom, aby ustanovenia obsahovali možnosť vybudovania fyzických bariér. V Kódexe schengenských hraníc aj v návrhu Komisie sa už teraz uvádza, že uvedený dozor sa môže vykonávať technickými prostriedkami, konkrétne elektronickými prostriedkami a vybavením a systémami dozoru, medzi ktoré patria pevne umiestnené alebo mobilné jednotky. Navrhuje sa posilniť tieto formulácie a zároveň upresniť, že použité prostriedky musia byť primerané a musia rešpektovať zaručené základné práva.

Koordinačné opatrenia v prípade zdravotnej krízy na vonkajších hraniciach

Cieľom návrhu Komisie je zlepšiť koordinačné opatrenia na vonkajších hraniciach v prípade zdravotnej krízy mimo Únie s epidemickým potenciálom (článok 2, článok 21a a príloha 11) prostredníctvom spoločného mechanizmu. Tento mechanizmus zahŕňa identifikáciu rizika pandémie, prijatie nariadenia o obmedzeniach pri cestovaní do Európskej únie na základe návrhu Komisie a vymedzenie nevyhnutných ciest (príloha XI).

V tejto súvislosti Komisia navrhuje, aby sa opatrenia, ktoré sa majú zaviesť, prijali prostredníctvom vykonávacieho nariadenia Rady, najmä v týchto troch oblastiach:

- opatrenia na obmedzenie vstupu, ktoré môžu prijať členské štáty,
- zdravotné opatrenia, ktoré sa majú uložiť cestujúcim z tretích krajín a ktoré môžu dopĺňať obmedzenia vstupu, ako je povinnosť testovania, karanténa alebo samoizolácia,
- zoznam kategórií cestujúcich oslobodených od obmedzení.

Ministri sa vyzývajú, aby uviedli, či návrh Komisie podľa ich názoru umožňuje dosiahnuť vhodnú vyváženosť medzi efektívnosťou a flexibilitou v každej z týchto troch oblastí.

Kontroly v rámci územia a konania o odovzdaní

V návrhu Komisie sa stanovujú nové opatrenia, ktoré sú k dispozícii pri absencii kontroly na vnútorných hraniciach. Cieľom týchto opatrení je prispieť k lepšej bezpečnosti v schengenskom priestore a podporiť spoluprácu medzi členskými štátmi.

Ďalej sa v texte uvádza, že v pohraničných oblastiach sa rozširuje rozsah pôsobnosti orgánov príslušných na vykonávanie kontrol, a to nad rámec samotných policajných orgánov, a špecifikuje sa rozsah hrozieb, ktoré sa zohľadňujú pri posudzovaní rizika (článok 23): okrem boja proti cezhraničnej trestnej činnosti, ktorá už bola zahrnutá v Kódexe schengenských hraníc, sa členským štátom povoľuje vykonávať kontroly oprávnenosti pobytu alebo prijímať opatrenia na predchádzanie riziku pandémie. V návrhu Komisie sa zavádza aj zjednodušený postup odovzdávania osôb medzi členskými štátmi (článok 23a), keď je cudzí štátny príslušník s neoprávneným pobytom prichádzajúci priamo z iného členského štátu zadržaný na vnútornej hranici. Táto možnosť je dostupná v rámci cezhraničnej operácie.

Obnovenie kontrol na vnútorných hraniciach

Komisia navrhuje posilniť procesné záruky v prípade jednostranného obnovenia kontrol na vnútorných hraniciach: v návrhu sa špecifikuje a rozširuje zoznam prvkov, ktoré musí príslušný členský štát vyhodnotiť, a v prípade predĺženia vykonávania kontrol sa obsah tohto hodnotenia sprísňuje. Stanovuje sa v ňom aj zriadenie mechanizmu, ktorý by umožňoval európsku reakciu na problém, ktorý sa súčasne dotýka väčšiny členských štátov, takže ohrozuje celkové fungovanie schengenského priestoru.

Komisia zohľadnila aj závery generálneho advokáta v dvoch veciach prejednávaných na Súdnom dvore Európskej únie¹, pričom rozsudok ešte nebol vynesý.

¹ Spojené veci C-368/20 *Landespolizeidirektion Steiermark*, a C-369/20 *Bezirkshauptmannschaft Leibnitz*.

Prvé preskúmanie tohto návrhu Radou sa týkalo najmä dôvodov na obnovenie kontrol, pričom sa zohľadnili predovšetkým sekundárne pohyby veľkého rozsahu (článok 25), ako aj postupu obnovenia kontrol (článok 26). Okrem toho boli vznesené požiadavky upresniť ustanovenia týkajúce sa vytvorenia nového mechanizmu v prípade ohrozenia celkového fungovania schengenského priestoru (článok 28).

Tieto ustanovenia budú predmetom kompromisného znenia predsedníctva v marci.

Ministri sa vyzývajú, aby vyjadrili svoje názory na zjednodušený postup odovzdávania a na navrhovaný mechanizmus obnovenia kontrol na vnútorných hraniciach.